

Есеп

диссертациялық кеңестің 2020 жылғы жұмысы туралы

Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті жанындағы диссертациялық Кеңес. М. Қозыбаева 6D071200 – "Машина жасау", 6D071800 – "Электр энергетикасы" мамандықтары бойынша

Диссертациялық кеңестің төрағасы-техника ғылымдарының докторы, профессор Көшеков Қайрат Темірбайұлы.

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Білім және ғылым саласындағы бақылау комитеті төрағасының 2019 жылғы 2 мамырдағы № 432 бұйрығымен бекітілген.

Диссертациялық кеңеске мынадай мамандықтар бойынша диссертацияларды қорғауға қабылдауға рұқсат етілген:

- 6D071200 - "Машина жасау";
- 6D071800 - "Электр энергетикасы".

1. Өткізілген отырыстардың саны туралы деректер

2020 жылдың есептік кезеңінде диссертациялық кеңестің 3 (үш) отырысы өткізілді.

Кеңес отырысын өткізу күні	Отырысқа қатысқандардың барлығы (онлайн режимде қоса алғанда)
2020 жылғы 7 ақпан (№1 хаттама)	8
2020 жылғы 25 сәуір (№2 хаттама)	8
2020 жылғы 25 сәуір (№3 хаттама)	8

2. Отырыстардың жартысынан азына қатысқан кеңес мүшелерінің тегі

Жоқ. Кеңестің барлық мүшелері оның жұмысына белсенді қатысты.

3. Оқытуды ұйымдастыру көрсетілген докторанттардың тізімі

2020 жылы СМУ диссертациялық Кеңесіне. М. Қозыбаеваға келесі докторанттардың өтінімдері берілді:

- 1) Латыпов Сергей Ильдусович, 6D071800 – "Электр энергетикасы" мамандығы бойынша, СКУ им. М. Қозыбаева;
- 2) Ратушная Татьяна Юрьевна, 6D071200 – "Машина жасау" мамандығы бойынша, СКУ им. М. Қозыбаева;

Оның ішінде С. И. Латыпов, Т. Ю. Ратушная қорғалды.

4. Есепті жыл ішінде Кеңес караған диссертацияларға қысқаша талдау

4.1 6D071800 – "Электр энергетикасы" мамандығы бойынша Философия докторы (PhD) дәрежесіне іздену диссертациясы Латыпов Сергей Ильдусовичтің "қуатты жабдықтың диагностикасы мен мониторингінің зияткерлік жүйесін әзірлеу" тақырыбындағы диссертациясы.

Жұмыс СҚУ-да орындалды. М. Қозыбаева "Энергетика және радиоэлектроника" кафедрасында.

Ғылыми кеңесшілер:

1. Көшеков Қайрат Темірбайұлы-техника ғылымдарының докторы, СҚУ "Энергетика және радиоэлектроника" кафедрасының профессоры. М. Қозыбаева, Петропавл қаласы, Қазақстан Республикасы;

2. Беляев Павел Владимирович-техника ғылымдарының кандидаты, Омбы мемлекеттік техникалық университетінің "Электр техникасы" кафедрасының доценті, Омбы қаласы, Ресей Федерациясы.

Рецензенттер:

1. Потапенко Александра Олеговна-PhD докторы, С. Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университетінің "Ақпараттық технологиялар" кафедрасының қауымдастырылған профессоры (доценті), 6D071800 – "Электр энергетикасы" мамандығы;

2. Югай Вячеслав Викторович-PhD докторы, Қарағанды мемлекеттік техникалық университетінің "байланыс технологиялары және жүйелері" кафедрасының доценті м.а., Қарағанды қ., Қазақстан Республикасы, 6D071900 - "Радиотехника, электроника және телекоммуникациялар" мамандығы.

Қорғау тілі: орыс.

Қорғау 2020 жылғы 25 сәуірде сағат 17:00 – де М. Қозыбаев атындағы СҚУ жанындағы 6D071200 – "Машина жасау" және 6D071800 - "Электр энергетикасы" мамандықтары бойынша диссертациялық кеңесте онлайн режимде мына мекенжай бойынша өтті:
<https://us04web.zoom.us/j/4580542815>.

1) тақырыпты талдау.

Зияткерлік технологияларды технологиялық процестердің өзінде де, өнеркәсіптік жабдықты бақылау, мониторинг және диагностикалау операцияларында да интеграциялау ғылыми-техникалық прогресті дамытудың перспективалы бағыты болып табылады.

Тұтынушыларды электрмен сенімді қамтамасыз ету Қазақстанның тұрақты әлеуметтік және экономикалық дамуының және энергетикалық қауіпсіздікті қамтамасыз етудің кепілі болып табылады.

Қойылған міндеттерді шешу жасанды интеллект технологияларын және заманауи ақпараттық-коммуникациялық жүйелерді қолданумен байланысты.

Диссертациялық жұмыста ұсынылған зерттеулер Электр энергетикасы жүйесінің элементтерін үздіксіз бақылау және диагностикалау процесінің тиімділігін арттыру үшін заманауи технологиялар негізінде интеллектуалды алгоритмдер мен діріл-акустикалық сигналдарды жинау, өңдеу және тану әдістерін қолдана отырып, электр жабдықтарының қашықтан бақылау және мониторинг жүйесін жасауға бағытталған.

2) диссертация тақырыбының "Ғылым туралы" Заңның 18-бабының 3-тармағына және (немесе) мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес Қазақстан Республикасы Үкіметінің жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия қалыптастырған ғылымды дамыту бағыттарымен байланысы қамтылуға тиіс.

Зияткерлік технологияларды жетілдіру және оларды әртүрлі технологиялық процестерге одан әрі интеграциялау ғылым мен техниканы дамытудың перспективалы бағыты болып табылады. Дамудың осы бағытының прогресі электр энергетикалық жабдықты диагностикалау, бақылау және мониторинг саласында да өзекті.

Диссертациялық зерттеу ҚР Білім және ғылым министрлігі таяу жылдары қалыптастырған "ақпараттық, телекоммуникациялық және ғарыштық технологиялар, жаратылыстану ғылымдары саласындағы ғылыми зерттеулер" ғылыми-техникалық бағытына сәйкес келеді.

3) диссертациялардың нәтижелерін практикалық қызметке енгізу деңгейін талдау.

Тәжірибеге енгізу үшін мыналар ұсынылады:

энергетикалық жабдықты бақылаудың, диагностикалаудың және мониторингілеудің ықшам және әмбебап құралдарын жасауға мүмкіндік беретін БҚ диагностикалық діріл-акустикалық сигналдарын талдау әдісі мен алгоритмі;

зияткерлік компьютерлік аспаптың жұмыс істеу алгоритмі бар, ол оны жабдықтың кеңейтілген спектрімен бақылаудың, мониторингтің және диагностиканың қолданыстағы жүйелеріне ендіруге мүмкіндік береді.

4.2 "плазмалық энергияның жоғары шоғырланған көздерін қолдана отырып, ЖЭО бу және газ турбиналарының күрделі геометриясының қалақтарын қалпына келтірудің инновациялық технологиясын жасау" тақырыбындағы

Таун Холл Татьяна Юрьевнаның философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін Диссертация, мамандығы 6D071200 – "Машина жасау".

Жұмыс СҚУ-да орындалды. М. Қозыбаева "Көлік және машина жасау" кафедрасында.

Ғылыми кеңесшілер:

1. Савинкин Виталий Владимирович-техника ғылымдарының кандидаты, РФ техника ғылымдарының докторы, СҚМУ "Көлік және машина жасау" кафедрасының доценті. М. Қозыбаева, Петропавл қаласы, Қазақстан Республикасы;

2. Коротаев Дмитрий Николаевич-техника ғылымдарының докторы, Ресей Федерациясы, Омбы қаласы, "Сібір мемлекеттік автомобиль-жол университеті" Федералдық мемлекеттік бюджеттік жоғары білім беру мекемесінің "Көлік құрылысындағы Экономика және жобалық басқару" кафедрасының профессоры.

Рецензенттер:

1. Шеров Айбек Кәрібекұлы, "Қазақстан авиациялық индустриясы" ЖШС конструкторлық бюросының басшысы, Нұр-сұлтан Қ., 6D071200 "Машина жасау"мамандығы бойынша PhD докторы;

2. Попов Андрей Юрьевич, профессор, "Омбы мемлекеттік техникалық университеті" Жоғары білім беру федералды мемлекеттік бюджеттік білім беру мекемесінің "металл кесетін станоктар мен құралдар" кафедрасының меңгерушісі, 05.02.02 - Машинатану, жетек жүйелері және машина бөлшектері мамандығы бойынша техника ғылымдарының докторы, Омбы қаласы, Ресей Федерациясы.

Қорғау тілі: орыс.

Қорғау 2020 жылғы 25 сәуірде сағат 15:00 – де М. Қозыбаев атындағы СҚУ жанындағы 6D071200 – "Машина жасау" және 6D071800 - "Электр энергетикасы" мамандықтары бойынша диссертациялық кеңесте онлайн режимде мына мекенжай бойынша өтті:
<https://us04web.zoom.us/j/4580542815>.

1) тақырыпты талдау.

Диссертациялық жұмыста ұсынылған зерттеулер жоғары концентрацияланған плазмалық энергия көздерін қолдану арқылы скапуланың жұмыс бөлігін "имплантациялау" арқылы турбиналардың позициялық емес қалақтарын қалпына келтірудің энергия тиімді технологиясын жасауға, газ-ауа трактісі жүйесіне үш жақты құйынды араластырғышты енгізу арқылы плазмотрон дизайнын модернизациялауға бағытталған. Қалпына келтірілген қалақтардың физикалық-механикалық

қасиеттерінің сапасын бағалау үшін құрылымдық параметрлерді кешенді бағалаудың әзірленген интеграцияланған әдістемесі қолданылады.

2) диссертация тақырыбының "Ғылым туралы" Заңның 18-бабының 3-тармағына және (немесе) мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес Қазақстан Республикасы Үкіметінің жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия қалыптастырған ғылымды дамыту бағыттарымен байланысы қамтылуға тиіс.

Диссертациялық жұмыста ұсынылған ғылыми зерттеулер ҚР БҒМ гранттық қаржыландыру аясында (мемлекеттік тіркеу 0115рк01226) "процестерді басқарудың адаптивті жүйесі бар жоғары концентрацияланған плазмалық энергия көздерімен ЖЭО бу және газ турбиналарының күрделі геометриясының қалақтарын қалпына келтірудің энергиялық тиімді технологиясын әзірлеу және енгізу" тақырыбында өтті, онда диссертация зерттеу тобының мүшесі болды.

3) диссертациялардың нәтижелерін практикалық қызметке енгізу деңгейін талдау.

Практикаға енгізу үшін мыналар ұсынылады:

ТЭЦ турбиналарының кондициялық емес қалақтарының фазалық құрылымын имплантациялау әдісімен плазмалық қалпына келтірудің инновациялық технологиясы қалпына келтірілетін бөлшектердің номенклатурасын кеңейтуге және жүктемесі жоғары бөлшектердің ұзақ мерзімділігін арттыруға мүмкіндік береді;

турбина қалақшасының фазалық құрылымында кернеулердің қалыптасу аймақтарын анықтауға және болжамды уақыт кезеңінде $F(t)$ жасырын ақаулардың пайда болуы мен дамуының себеп-салдарлық байланысын орнатуға мүмкіндік беретін САПАНЫҢ біріктірілген бағалау әдістемесі және қалыптасқан деректер базасы;

плазмамен тозандандыру кезінде көпкомпонентті ұнтақ қоспаларының түрлі құрамдарын пайдалануға мүмкіндік беретін плазмотр конструкциясы жетілдірілді. Әзірленген Плазматрон араластырғышын енгізу физикалық-механикалық қасиеттерді қалыптастыруда икемді тәсіл кезінде режим параметрлерін басқару мүмкіндігін қамтамасыз етеді, осылайша алынған жабынның сапасын арттырады және қалпына келтірілген бөлшектердегі термиялық кеңею коэффициентін бақылайды.

5. Ресми рецензенттердің жұмысын талдау

Диссертациялық кеңестің жұмысы туралы Үлгілік ереже талаптарының нақты орындалуын қамтамасыз ету үшін әрбір тартылған ресми рецензентке қаралатын диссертациялық жұмысқа пікірдің мазмұны мен ресімделуі жөніндегі талаптары бар жадынама жіберілді.

Рецензиялау сапасы жоғары: жұмыстың өзектілігі айқын атап өтілді, ғылыми жаңалығы, практикалық маңыздылығы және басқа да жағымды жақтары айқындалды. Сонымен қатар, кемшіліктер де байқалды.

Рецензенттердің жұмысына ескертулер жоқ.

6. Ғылыми кадрларды даярлау жүйесін одан әрі жетілдіру жөніндегі ұсыныстар

Ғылыми кадрларды даярлау жүйесін одан әрі жетілдіру жөнінде ұсыныстар жоқ.

7. Мамандықтар бөлінісінде философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор дәрежесін алуға ізденуші диссертациялардың саны (кадрлар даярлау бағыттары):

№	Мамандықтар бөлінісінде философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор дәрежелерін алуға арналған диссертациялар саны (кадрларды даярлау бағыттары):	6D071200 "Машина жасау",	6D071800 - "Электр энергетикасы"
1	қорғауға қабылданған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттары)	1	1
2	қараудан алынған диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының)	-	-
3	рецензенттердің (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарының) теріс пікірлері алынған диссертациялар	-	-
4	қорғау қорытындылары бойынша теріс шешімі бар диссертациялар (оның ішінде басқа ЖОО докторанттарын).	-	-

Кеңес төрағасы

 К. Кошеков

Кеңес төрағасының орынбасары

 В. Савинкин

Кеңестің ғылыми хатшысы

 А. Савостин

«__» _____ 2020 г.